

Total No. of Questions : 8]

SEAT No. :

PC-4022

[Total No. of Page : 1

[6363]-231

B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

**CE - 0301 : LEGAL LANGUAGE AND LEGAL REASONING
(2023 Pattern) (CBCS) (Theory) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part 'A'. Each question in Part 'A' carries 15 marks.*
- 2) *Answer any four questions from Part 'B'. Each question in Part 'B' carries 10 marks.*

PART - A

[$2 \times 15 = 30$]

Attempt Any Two questions from the following :

- Q1)* What is advocacy? Discuss qualities of a good lawyer.
- Q2)* Draft a sale deed of a flat with the proper use of legal language.
- Q3)* Explain legal reasoning with reference to Dahyabhai Chhaganbhai Thakkar v. State of Gujarat.

PART - B

[$4 \times 10 = 40$]

Attempt Any Four questions from the following :

- Q4)* Define legal language. What is difference between Legal English and General English?
- Q5)* Discuss brief history of law in India.
- Q6)* Draft a notice given to the wife by a husband intimating his intention to initiate divorce proceedings.
- Q7)* Discuss client interviewing and its importance for lawyers.
- Q8)* What is logic? How does it play significant role in legal profession?

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4023

[Total No. of Pages : 4

[6363]-232

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

**BA-0302 : PUBLIC POLICY AND PUBLIC
ADMINISTRATION**

(2023 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any TWO questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 Marks.
- 2) Answer any THREE questions from Part-B. Each question in Part-B is for 10 Marks.
- 3) Answer questions no. 10 from Part-C as directed. The question no. 10 is for 10 Marks.

PART - A

[$2 \times 15 = 30$]

- Q1)** Explain the meaning of Public Administration. Discuss the stages of the evolution of Public Administration as an academic discipline.
- Q2)** Discuss the meaning and objectives of Public Policies. Explain various types of Public Policies with examples.
- Q3)** Critically evaluate Max Weber's Bureaucratic Approach to study Public Administration in detail.
- Q4)** What is Judicial Administration? Explain various provisions of maintaining the Independence of the Judiciary in India.

PART - B

[$3 \times 10 = 30$]

- Q5)** State the meaning of Accountability and Control. Explain Legislative Control Over Executives and Administration in India.
- Q6)** Write a detailed note on Ethics in Judicial Administration.
- Q7)** Explain with examples the impact of Public Policies and Executive Actions on society.
- Q8)** Explain the Scientific Management Approach to Study Public Administration propounded by F.W. Taylor in detail.
- Q9)** Discuss the relationship of Public Administration with Political Science and Law.

P.T.O.

PART - C

[$2 \times 5 = 10$]

Q10) Write a short note on the following. (Any Two)

- a) Policy vs Rules
- b) POSDCORB
- c) E-courts
- d) Good Governance

Total No. of Questions : 10]

PC-4023

[6363]-232
S.Y. B.A. LL.B.
(Second Year of Five Year Law Course)
BA - 0302 : सार्वजनिक धोरण आणि लोकप्रशासन
(2023 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

सूचना :

- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
- 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
- 3) निर्देशानुसार भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा एकूण 10 गुणांचा आहे.

भाग – अ

[$2 \times 15 = 30$]

- प्रश्न 1) लोकप्रशासनाचा अर्थ स्पष्ट करा आणि लोकप्रशासन या विषयाच्या विकासाच्या टप्प्यांची चर्चा करा.
- प्रश्न 2) सार्वजनिक धोरणाच्या अर्थ आणि उद्दिष्टांची चर्चा करा. सार्वजनिक धोरणांचे विविध प्रकार उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) मॅक्स वेबरच्या नोकरशाही दृष्टिकोनाचे (ब्युरोक्रॅटीक अप्रोचचे) चिकित्सक मूल्यमापन करा.
- प्रश्न 4) न्यायिक लोकप्रशासन (जुडीशियन अँडमिनिस्ट्रेशन) म्हणजे काय? भारतात न्यायालयांचे स्वातंत्र्य अबाधित रहावे यासाठी असलेल्या विविध तरतुदींची चर्चा करा.

भाग – ब

[$3 \times 10 = 30$]

- प्रश्न 5) लोकप्रशासनामधील उत्तरदायित्व आणि नियंत्रण यांचा अर्थ सांगा. भारतात कायदेमंडळ कार्यकारी मंडळ व लोकप्रशासनावर प्रस्थापित करत असलेल्या नियंत्रणाच्या विविध तरतुदींची चर्चा करा.
- प्रश्न 6) ‘न्यायिक लोप्रशासनातील नैतिकता’ यावर सविस्तर चर्चा करा.

- प्रश्न 7)** सार्वजनिक धोरण आणि कार्यकारी मंडळाच्या कृतींचे समाजावर होणारे परिणाम उदाहरणांच्या आधारे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 8)** फेडरिक टेलर यांचा लोकप्रशासनाचा अभ्यास करण्याचा ‘शास्त्रीय व्यवस्थापन दृष्टिकोन’ (सायंटिफिक मैनेजमेंट अप्रोच) विशद करा.
- प्रश्न 9)** लोकप्रशासनाचा राज्यशास्त्र व विधी या विषयांसोबत असलेला परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

भाग – क

प्रश्न 10) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [2 × 5 = 10]

- अ) सार्वजनिक धोरण आणि नियम यांतील फरक
- ब) POSDCORB (पोस्डकॉर्ब)
- क) इ-कोर्ट
- ड) सुशासन (गुड गवर्नन्स)

त्तेत्तेत्ते

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4024

[Total No. of Pages : 4

[6363]-233

S.Y. B.A. LL.B.
ECONOMICS

**BA-0303 : Theories of Development and Indian Economy
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
- 3) *Answer question No.10 from Part C as directed. Each question in Part C is for 5 marks.*
- 4) *Draw a diagram wherever necessary.*

PART - A

[$2 \times 15 = 30$]

- Q1)*** Why does black money exist in India? How can we reduce black money and corruption?
- Q2)*** What is poverty? How do we measure poverty? What are the policies to reduce poverty?
- Q3)*** Explain the Big Push Theory.
- Q4)*** What is economic development? How is economic growth different from economic development?

P.T.O.

PART - B

[$3 \times 10 = 30$]

Q5) What causes regional disparity in India?

Q6) What is sustainability? How do the SDGs help with sustainability?

Q7) What is the problem of hunger in India? How does the Public Distribution System (PDS) help?

Q8) What is Myrdal's Theory of Circular Causation?

Q9) What are the problems with corporatization of farming?

PART - C

Q10) Write short notes on any two : **[$2 \times 5 = 10$]**

- a) Determination of HDI
- b) SMEs and MSMEs
- c) Institutional and Non- Institutional Agricultural Credit
- d) Multidimensional Poverty Index

Total No. of Questions : 10]

PC-4024

[6363]-233
S.Y. B.A. LL.B.
ECONOMICS

BA-0303 : Theories of Development and Indian Economy
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)
(मराठी स्वपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
  - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
  - 3) भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे निर्देशानुसार उत्तर द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.
  - 4) आवश्यक तेथे आकृती काढा.

भाग – अ

[$2 \times 15 = 30$]

- प्रश्न 1) भारतात काळा पैसा का अस्तित्वात आहे? आपण काळा पैसा आणि भ्रष्टाचार कसा कमी करू शकतो?
- प्रश्न 2) दारिद्र्य म्हणजे काय? आपण दारिद्र्य कसे मोजतो? दारिद्र्य कमी करण्यासाठी कोणत्या धोरणांचा वापर होतो?
- प्रश्न 3) बिग पुष सिद्धांत स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) आर्थिक विकास म्हणजे काय? आर्थिक वाढ आणि आर्थिक विकास यात काय फरक आहे?

प्रश्न 5) भारतातील प्रादेशिक असमानतेची काऱणे काय आहेत?

प्रश्न 6) शाश्वतता म्हणजे काय? SDGs शाश्वततेमध्ये कसे मदत करतात?

प्रश्न 7) भारतातील भुकेची समस्या काय आहे? सार्वजनिक वितरण प्रणाली (PDS) कशी मदत करते?

प्रश्न 8) मायरडल यांचा परस्पर संबंधित प्रभाव सिद्धांत काय आहे?

प्रश्न 9) शेतीच्या कॉपरेटायझेशनसह समस्या काय आहेत?

प्रश्न 10) कोणत्याही दोन वर छोट्या नोट्स लिहा : [$2 \times 5 = 10$]

- अ) एचडीआय निश्चिती
- ब) लघु व मध्यम उद्योग (SMEs आणि MSMEs)
- क) संस्थात्मक आणि बिगर-संस्थात्मक कृषी कर्ज
- ड) बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांक (Multidimensional Poverty Index)

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4025

[Total No. of Pages : 4

[6363]-234

S.Y. B.A.LL.B.

BA - 0304 : SOCIETY IN INDIA

(2023 CBCS Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any TWO questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any THREEE questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answr question No.10 from Part C as directed. The question No. 10 is for 10 marks.

PART - A

[$2 \times 15 = 30$]

Q1) Explain in detail pre- and post-independence Dalit Movement in India.

Q2) Define Social Institution. Discuss the interrelationship between Family, Marriage and Kinship.

Q3) What is Pluralism? Explain how diversity shaped the Indian Society.

Q4) What are the characteristics of Tribal society? Discuss pre-independence tribal movement in India.

PART - B

[$3 \times 10 = 30$]

Q5) Discuss the differences between Rural and Urban Society.

Q6) Explain the relationship between State and civil society in context of NGO's and Pressure Groups.

Q7) Define Gender? Explain how Indian society is stratified based on gender.

Q8) Critically evaluate the factors for continuity and social change in India.

Q9) Define Regionalism. Elaborate the issues of regionalism in Indian Society.

P.T.O.

10) Write Short Notes on (any two)

- a) Issues of language
- b) Primitive and Nomadic Tribe
- c) Westernization
- d) Class stratification

Total No. of Questions : 10]

PC-4025

[6363]-234

S.Y.B.A.LL.B.

**BA - 0304 : SOCIETY IN INDIA
(2023 CBCS Pattern) (Semester - III)**
(मराठी स्कूलांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
2) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
3) निर्देशानुसार भाग क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा एकूण 10 गुणांचा आहे.
-
-

भाग – अ

[$2 \times 15 = 30$]

- प्रश्न 1) भारतातील स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर दलित चळवळीचे सविस्तर विवेचन करा.
प्रश्न 2) सामाजिक संस्थेची व्याख्या करा. कौटुंबिक, विवाह आणि नातेसंबंध यांच्यातील आंतरसंबंधांवर चर्चा करा.
प्रश्न 3) बहुलवाद म्हणजे काय? विविधतेने भारतीय समाजाला कसे आकार दिले ते समजावून सांगा.
प्रश्न 4) आदिवासी समाजाची वैशिष्ट्ये कोणती? भारतातील स्वतंत्र्यपूर्व आदिवासी चळवळीची चर्चा करा.

भाग – ब

[$3 \times 10 = 30$]

- प्रश्न 5) ग्रामीण आणि शहरी समाजातील फरकांवर चर्चा करा.
प्रश्न 6) स्वयंसेवी संस्था आणि दबाव गटांच्या संदर्भात राज्य आणि नागरी समाज यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
प्रश्न 7) लिंगभाव परिभाषित करा? लिंगाच्या आधारे भारतीय समाजाचे वर्गीकरण कसे केले जाते हे समजावून सांगा.
प्रश्न 8) भारतातील सातत्य आणि सामाजिक परिवर्तनाच्या घटकांचे समीक्षक मूल्यमापन करा.
प्रश्न 9) प्रादेशिकतेची व्याख्या करा. भारतीय समाजातील प्रादेशिकतेचे मुद्दे विशद करा.

भाग - क

प्रश्न 10) टिपा लिहाः (कोणत्याही दोन)

[$2 \times 5 = 10$]

- अ) भाषेचे प्रश्न
- ब) आदिम व भटक्या जमाती
- क) पाश्चिमात्यीकरण
- ड) वर्ग स्तरीकरण

